

Bestemmelser, saa siger jeg, at for at kunne tage disse Bestemmelser, maatte man vide to Ting. Den ene er, hvilken Toldlov, hvilke gjældende Toldbestemmelser, vi ville have til den Tid, naar Frihavnsanlægget træder i Kraft — jeg tvivler om, at Nogen vil kunne besvare det Spørgsmaal. For det Andet maatte man vide, for ikke at gjøre meget stort og spildt Arbejde, med nogenlunde Rimelighed, hvilke Produktionsvirksomheder der ville etablere sig paa Frihavns territoriet til Forbrug her i Landet, over hele Vinten, for alle mulige Varer, uden at der muligvis hverken nu eller i en nærmere Fremtid eller maasse nogenstunde bliver Spørgsmaal om at producere saadanne Varer paa Territoriet. Jeg synes altsaa, det vil være det Forstandige, Rimelige, at man først træffer disse Bestemmelser, naar man veed, at der overhovedet bliver et Frihavns territorium, at man ikke anvender Arbejdet forud paa disse ikke lette Undersøgelser, for man veed, at det faar praktisk Betydning. Men dertil kommer jo ogsaa, at disse Bestemmelser nødvendigvis ogsaa maa være foranderlige, at de nødvendigvis maa forandres, efterhaanden som ikke blot vore Toldsatser forandres, men ogsaa efterhaanden som Produktionsvirksomhederne udviller sig og det paa forskjellig Maade. Jeg skal gjøre opmærksom paa et tilhueløsende lille Spørgsmaal, der ogsaa knytter sig hertil, og det er Spørgsmaalet om, hvorvidt og i hvilken Grad det skal være Folk tilladt at fortære toldfrit indførte Varer paa Frihavns territoriet. Det synes at være et lille Spørgsmaal, men det er det ikke alligevel, naar man ser hen til den Rolle, det spiller ved mange professionelle Virksomheder, hvad Udgift der anvendes paa Arbejderne, og at ArbejdsLønnen maa kunne have billigere, naar Arbejdsstyrken fødes med toldfrie Varer, end naar den ledes af toldpligtige Varer. Altsaa dette lille Spørgsmaal, som det kan have sine Betydeligheder at faae passende udformet, spiller ogsaa en Rolle i de Bestemmelser, som nødvendigvis maa træffes, naar vi engang kommer til at praktisere med Frihavnen og med Friproduktions territoriet. Jeg tror i Virkeligheden, at det vil være ubilligt at forlange,

at Regjeringen skulde foretage disse Undersøgelser og bringe et Forslag tilveie, førend man er paa det Reene med, at der i Virkeligheden bliver en Frihavn, og jeg tror heller ikke, at Rigsdagen vilde være vel tjent med ved Siden af de vanstellige Overveielser om Frihavn eller ikke Frihavn tillige at skulle beskæftige sig med den endnu mere vanstellige Undersøgelse om disse særlige Bestemmelser, Toldbestemmelser, eller hvad man vil kalde dem, i selve det Lovforslag, som afgjør Frihavnsens Stæbne. Det ærede Medlem fandt det ikke rigtig, at den Kommission, som jeg i Henhold til Lovet af 23de Marts 1888 nedsatte til Undersøgelse af Frihavns spørgsmaalet, ikke havde været opfordret til at udtale sig, om der overhovedet var Anledning til at anlægge en Frihavn eller ikke. Men hvad dette angaar, skal jeg henvise til Ordlyden af den Lovbestemmelse, i Henhold til hvilken jeg har ladet foretage Undersøgelsen. Det hedder i § 2, at der bevilges det og det Beløb til Undersøgelser og Planer angaaende Tilveiebringelse af en Frihavn. Da Bevillingen blev givet, gif man ud fra, at de Undersøgelser og Planer skulde i hvert Fald tilveiebringes. Spørgsmaalet, om disse Undersøgelser skulde bruges ved Tilveiebringelse af en Frihavn eller ikke, blev selvfølgelig forbeholdt til Rigsdagens og Regjeringens senere Afgjørelse. Det Diemed, hvort jeg fik Bengebeløbet, var kun for at foretage Undersøgelser og tilveiebringe Planer, og jeg har bestræbt mig for at løse denne Opgave saa skyldig, som det efter det givne Beløb var muligt; at selve Resultaterne af disse Undersøgelser, og hvad Mere der er, ere fremkomne igjennem min Kollega Indenrigsministeren og ikke Finantsministeren, antager jeg ikke behøver nogen nærmere Forklaring. Det kan snarere behøve en Forklaring, hvorfør Finantsministeren fik Beløbet til at foretage Undersøgelser og stasse Planer og ikke Indenrigsministeren, men ærede Medlemmer ville maasse erindre, at Bevillingen om Midler til Undersøgelse om en Frihavn blev indført paa et Lovforslag, som jeg havde forelagt angaaende Tilveiebringelse af et Frilager, en Opgave, som absolut laa for Finantsministeren, da Frilageret skulde bygges paa Toldbodpladsen og benyttes under Finantsministeriets og Toldvæsenets Styrelse.